Lausunto aiheeseen: U 37/2025 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi annetun asetuksen (EU) 2021/1119 muuttamisesta (eurooppalainen ilmastolaki)

Suomen Biokierto ja Biokaasu ry, SBB, kiittää mahdollisuudesta toimittaa lausunto.

Biokaasusektorin mahdollisuudet

SBB suhtautuu myönteisesti Euroopan komission ehdottamaan tavoitteeseen vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 90 prosentilla vuoteen 2040 mennessä vuoden 1990 tasoon verrattuna. Tämä vahvistaa EU:n päättäväisyyttä torjua ilmastonmuutosta vahvistaa energiaomavaraisuutta. Ilmasto- ja ympäristöhyötyjen ohella tavoitteen asettaminen luo osaltaan selkeyttä ja ennustettavuutta investoinneille.

Biokaasulla on ainutlaatuinen asema tukea tätä siirtymää. Täysin uusiutuvana ja kotimaisena energialähteenä biokaasulla voidaan suoraan vähentää päästöjä vaikeasti hillittävillä aloilla, kuten lämmityksessä, liikenteessä ja teollisuudessa. Biokaasu tarjoaa myös merkittävää potentiaalia hiilen poistossa. Euroopan Biokaasuyhdistyksen uusimpien tietojen mukaan eurooppalainen biokaasusektori on Euroopassa johtava sektori biogeenisen hiilidioksidin talteenotossa vuoteen 2027 mennessä[1]. Tässä etuna ovat kustannustehokkuus, turvallisuus ja skaalautuvuus. Vuoteen 2040 mennessä Euroopan biokaasusektorin tekninen potentiaali biogeenisen hiilidioksidin talteenotolle voisi nousta 89 miljoonaan tonniin hiilidioksidia vuodessa, mikä olisi merkittävä panos EU:n kokonaishiilidioksidin talteenottotavoitteeseen.

Valtioneuvoston kanta

SBB pitää tärkeänä, että uudet päästövähennyskeinot ovat teknologianeutraaleita, jotta kaikki keinot saadaan käyttöön ja toisaalta hajautetaan teknologista riskiä. Tämän vuoksi esitämme seuraavaa lisäystä valtioneuvoston kantaan (punaisella fontilla hakasulkein):

[1] EBA welcomes EU climate ambition and highlights strategic role of biogases in emissions reduction and removals | European Biogas Association 3.7.2025

SUOMEN BIOKIERTO & BIOKAASU RY

> ”Valtioneuvosto pitää yleisesti perusteltuna komission ehdotuksia vuoden 2040 ilmastotavoitteen toimeenpanon valmistelua ohjaavaksi kehikoksi. Valtioneuvosto korostaa, että toimenpiteiden vuoden 2040 ilmastotavoitteen toimeenpanossa tulisi olla realistisia ja niiden tulisi keskittyä erityisesti kustannustehokkaisiin [ja teknologianeutraaleihin] päästövähennyksiin sekä päästöjen vähentämiseen teknologian kehitystä hyödyntäen ilman, että luonnollisille hiilinieluille osoitetaan suhteettoman iso osa tavoitteen toteutumisessa.”

U-kirjeen mukaan valtioneuvosto voi hyväksyä ehdotuksen siitä, että EU:n vuoden 2040 tavoitteen saavuttamiseksi hyödynnettävien 6 artiklan yksiköiden määrä voisi vastata kolmea prosenttia EU:n vuoden 1990 nettopäästöistä. U-kirjeessä kerrotaan, että yksiköiden päästövähennysmäärä voi olla 1 tai 3 prosenttia riippuen laskutavasta. SBB pitää hyväksyttävänä 3 prosentin päästövähennysmäärää EU:n vuoden 1990 nettopäästöistä sillä edellytyksellä, että 6 artiklan yksiköiden päästövähennystoimet ovat aidosti tosiasiallisia ja laadukkaita, jottei tämä käytännössä tarkoita sitä, että 2040 kokonaispäästövähennys (omat päästöt, poistot ja 6 artiklan mukaiset yksiköt) olisi tosiasiassa löyhempi kuin 90 %.

Valtioneuvosto tukee ehdotusta sektoreiden välisiksi joustoiksi, sillä tämä olisi välttämätöntä ilmastotavoitteen vaikuttavalle ja kustannustehokkaalle toimeenpanolle. SBB pitää kannattavana lisätä joustoa sektoreiden välillä. Pidämme kuitenkin tärkeänä, että päästöjä vähennetään määrätietoisesti kaikilla sektoreilla. Maataloussektorin päästövähennykset ovat haastavia, kuten muistiossa on tuotu esille, mutta tämä ei kuitenkaan saa johtaa passiivisuuteen.

Valtioneuvosto pitää tärkeänä teknisten nielujen sisällyttämistä EU:n yleiseen päästökauppaan ja tukee tämän mainitsemista osana vuoden 2040 ilmastotavoitteen toimeenpanon valmistelua ohjaavaa kehikkoa. SBB haluaa huomauttaa teknisten nielujen osalta, ettei Suomessa ole mahdollisuuksia varastoida pysyvästi hiilidioksidia esim. kallioon. Varastoiminen betoniin ja vastaaviin ratkaisuihin, sekä uudet hiilidioksidin pysyvät varastointiratkaisut ovat kuitenkin mahdollisuuksia myös Suomelle.

SBB pitää valitettavana sitä, ettei valtioneuvoston kannassa ole mainittu talteen otetun hiilidioksidin hyödyntämistä. Suomen tulisi pyrkiä siihen, että hiilidioksidin hyötykäyttö tunnistettaisiin selkeämmin myöhemmin annettavien ilmasto- ja energiasäädösten valmistelua ohjaavassa kehikossa vuoden 2030 jälkeisiä toimenpiteitä suunniteltaessa. Suomessa on käynnissä useita investointihankkeita, jossa ajatuksena on hyödyntää talteen otettu hiilidioksidi tuotettaessa vedyn johdannaisia, kuten e-metaania. Kuorma-autoja ja laivoja on haastavaa sähköistää ja uusien moottoriratkaisuiden kehittäminen vetyä ja ammoniakkia hyödyntäen vie aikaa. Täten osa tieliikenteestä ja erityisesti laivaliikenne on vaikeasti muutettavissa täysin päästöttömiksi vielä 2040-luvulla. Komission esityksen artiklassa 4 kohdassa 3 ei huomioida *hyödyntämistä*, vaikka perusteluissa ja asetuksen muutosesityksessä alkusanojen kohdassa 5 sanotaan, että vuoden 2040 ilmastotavoitteen saavuttaminen edellyttää kaikkien vuoteen 2030

sovittujen toimenpiteiden täytäntöönpanoa ja hiilen irrottamista energiajärjestelmästä hiilettömien ja vähähiilisten energiaratkaisujen avulla (mukaan lukien uusiutuvat energialähteet, ydinvoima, energiatehokkuus, varastointi, hiilidioksidin talteenotto, varastointi ja hyötykäyttö, hiilenpoistot, geoterminen energia ja vesivoima sekä kaikki muut nykyiset ja tulevat nettonolla-energiateknologiat).

Lisätiedot

Anna Virolainen-Hynnä, johtava biokaasuasiantuntija, Suomen Biokierto ja Biokaasu ry
Eteläranta 10, 00131 Helsinki, Finland +358 400 987 805 | anna.virolainen-hynna@biokierto.fi